

องค์ความรู้ในการปฏิบัติงาน

เรื่อง หลักการทำงานในระบบส่งเสริมการเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ

นายเฉลย คงสนิท

ตำแหน่ง เจ้าพนักงานการเกษตรชำนาญงาน

สำนักงานเกษตรอำเภอบ้านหมอ จังหวัดสระบุรี

กระบวนการ/ขั้นตอน/วิธีปฏิบัติ

งานส่งเสริมการเกษตรของไทยมีพัฒนาการมาอย่างต่อเนื่อง กาลเวลาผ่านไปจากรุ่นน้อง ข้าพเจ้าก็กลายเป็นรุ่นพี่ นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรรุ่นเก่าเหลือน้อยเต็มที คนรุ่นใหม่เข้ามาแทนที่กันเป็นจำนวนมาก และหลากหลายที่มา มาจากหลายสถาบัน และนับตั้งแต่ประกาศศวรชแห่งการพัฒนาขององค์การสหประชาชาติแนวทางการพัฒนาดังกล่าว "กรมส่งเสริมการเกษตร" พยายามพัฒนาการเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจเป็นสำคัญ แนวทางการส่งเสริมการเกษตร จึงมุ่งเน้นการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากผู้รู้ในหน่วยงานที่เกี่ยวข้องด้านการเกษตรทั้งทางตรงและทางอ้อม ผ่านหน่วยงานรองรับในระดับอำเภอ ระดับจังหวัดและท้องถิ่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับเกษตรกร วิธีการคือใช้หลักของการเยี่ยมเยียนเกษตรกร ฝึกอบรม สาธิตถ่ายทอด การทัศนศึกษาดูงาน และการฝึกอบรมอาชีพเสริมเพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นและอยู่ได้อย่างยั่งยืน โดยมีการเปลี่ยนแปลงในเนื้อหาและวิธีถ่ายทอดความรู้เพื่อการเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรมของเกษตรกร รวมทั้งการปรับปรุงเพิ่มเติม เป้าหมายของการทำการเกษตรกรรมที่เราจะทำงานให้ประสบความสำเร็จได้ เราจึงต้องมีหลักการในการทำงาน สำหรับข้าพเจ้านับตั้งแต่บรรจุรับราชการเป็นเจ้าพนักงานการเกษตร จนถึงปัจจุบันรับราชการอายุราชการไม่ต่ำกว่า ๓๐ ปีแล้ว ซึ่งมันไม่ใช่เรื่องง่ายเลยสำหรับการทำงานกับเกษตรกรในหมู่บ้าน ซึ่งมีนิสัยใจคอ อย่างไรเราก็ไม่เคยรู้มาก่อน แต่มันก็ไม่ยากเกินไปเราซึ่งมีหน้าที่ต้องให้ความรู้ และสร้างความไว้วางใจเพื่อให้เกิดการยอมรับ ดังทัศนคติในการปฏิบัติงาน **"รับผิดชอบงานในหน้าที่ สร้างความดีให้เกิดศรัทธา"** โดยหลักการดังกล่าวเราขอเรียกว่าหลัก ๖ ร. - ๕ ท.

อธิบายหลักการทำงาน ๖ ร. ประกอบด้วย

- ร. ตัวที่ ๑ : รู้สภาพพื้นที่ คือต้องศึกษาถึงสภาพพื้นที่ว่าแต่ละพื้นที่เหมาะสมที่จะเพาะปลูกพืช ชนิดใดเพื่อให้ได้ผลผลิตคุ้มค่า
- ร. ตัวที่ ๒ : รู้สภาพความเป็นอยู่ของเกษตรกร คือต้องศึกษาถึงสถานะของเกษตรกรว่าฐานะอยู่ในระดับใด
- ร. ตัวที่ ๓ : รู้การประกอบอาชีพ คือความถนัด/ความชำนาญในการประกอบอาชีพของเกษตรกรรายนั้น ๆ
- ร. ตัวที่ ๔ : รู้ปัญหาทั่วไป/ด้านการเกษตร คือต้องทราบว่าเกษตรกรมีปัญหาใดบ้าง เช่น ปัญหาภายในครัวเรือน/เพื่อบ้าน/ด้านการเกษตร หรือด้านการประกอบอาชีพ
- ร. ตัวที่ ๕ : รู้การแก้ไขปัญหา คือ แนวทาง/วิธีการแก้ไขปัญหาให้ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้น หรือควรแก้ไขให้ตรงจุดเพื่อให้ปัญหาเหล่านั้นลดลง หรือหมดไป

ร. ตัวที่ ๖ : รู้ผลลัพธ์/ประโยชน์ คือ เมื่อกระทำให้สิ่งใดลงไปหรือส่งเสริมอาชีพให้กับเกษตรกรจะต้องคำนึงถึงผลประโยชน์ที่เกษตรกรจะได้รับว่ามีมากน้อยเพียงใด

อธิบายหลักการทำงาน ๕ ท. ประกอบด้วย

ท. ตัวที่ ๑ : ทันทเกษตรกร คือ สามารถตอบคำถามหรืออธิบายข้อสงสัยให้เกษตรกรเข้าใจได้

ท. ตัวที่ ๒ : ทันทเหตุการณ์ คือ ต้องเป็นคนรอบรู้ สามารถคุยได้เกือบทุกเรื่อง

ท. ตัวที่ ๓ : ทันทเวลา คือ ข้อมูลจะต้องเป็นปัจจุบันพร้อมที่จะเรียกใช้ได้ตลอดเวลา

ท. ตัวที่ ๔ : ทันทสมัย คือ ต้องศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยวิชาการ และด้านการใช้เทคโนโลยี

ท. ตัวที่ ๕ : ทีมงาน คือ งานแต่ละอย่างไม่สามารถทำคนเดียวได้ จำเป็นต้องอาศัยเพื่อนร่วมงานและต้องรับรู้ร่วมกันว่าหน่วยงานของเราได้ทำอะไรไว้ที่ไหนบ้าง และพร้อมที่จะให้ข้อมูลได้